

NR. 493/O/24.03.2026

BULETIN DE AVERTIZARE

NR. 6/2026

Oficiul Fitosanitar Ialomița, recomandă efectuarea tratamentului fitosanitar la GRĂU și ORZ împotriva agenților de dăunare: pătarea brună (*Septoria tritici*), pătarea brună a frunzelor (*Pyrenophora teres*), făinarea (*Erysiphe graminis*), păduchele verde (*Schizaphis graminis*).

- Tratamentul se va efectua pe timp liniștit fără vânt și ploi.
- Pragul Economic de Daunare (PED -ul) la boli - 10% plante atacate.

Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare la grâu și orz cu:

1. CUSTODIA 320 SC/(SALVATOR MAX - a doua denumire comercială) – 1,0 – 1,25 l/ha sau
2. AMISTAR/(MIRADOR 250 SC – a doua denumire comercială) – 0,75 – 1,0 l/ha sau
3. BAGANI/(GALILEO – a doua denumire comercială) – 1,0 l/ha sau
4. ORIUS 25 EW/(SALVATOR 25 EW – a doua denumire comercială) – 0,5 l/ha sau
6. RIZA 200 EC – 1,25 l/ha sau
7. DAXUR/(AVIDAXA - a doua denumire comercială) – 0,6 - 1,0 l/ha sau
8. INOVOR/(MIZONA - a doua denumire comercială) – 0,5 - 1,0 l/ha sau
9. NATIVO PRO 325 SC/(DELARO 325 SC - a doua denumire comercială) – 0,6 l/ha sau
10. AVIATOR XPRO 225 EC/(ZANTARA XPRO- a doua denumire comercială) – 0,8 - 1,0 l/ha

+

1. KARATE ZEON/(NINJA – a doua denumire comercială) – 0,15 l/ha sau
2. MAVRIK 2F/(EVURE - a doua denumire comercială) - 0,2 l/ha sau
3. DECIS EXPERT 100 EC – 62,5 ml/ha sau
4. POLECI/(DECA 2,5 EC - a doua denumire comercială) – 30 ml/hl apă (0,03%) sau
5. LAMDEX EXTRA/(REXARIS 25 WG - a doua denumire comercială) – 0,3 kg/ha sau

alte produse pentru protecție a plantelor omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

ATENȚIE !!! – Având în vedere începerea sezonului apicol activ, se impune necesitatea asigurării protecției familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor.

Pătarea brună (*Septoria tritici*)

Simptome:

Simptomele se dezvoltă pe parcursul întregii perioade de vegetație, pe toate părțile aeriene ale plantelor. Inițial, apar pete clorotice, mai ales pe frunzele care se află în contact direct cu solul. Petele se extind și se formează leziuni de formă neregulată.

Leziunile cauzate de *Septoria tritici* au tendința de a fi poziționate de-a lungul și între nervurile frunzei. Petele cresc și devin alungite, eliptice. Uneori acestea se prezintă ca niște dungi longitudinale. La început, leziunile sunt umede, apoi devin uscate, galbene și în final, gri-brune sau cu centru de culoare cenușie, înconjurată de o margine brună deschis sau brună cenușie.

Într-o fază mai înaintată a bolii, la suprafața petelor apar picnidiile (fructificațiile ciupercii), cufundate ușor în epidermă, care se văd ca niște puncte mici, negricioase, dispuse în rânduri paralele de-a lungul nervurilor. Când atacul este puternic, frunzele se usucă de timpuriu, începând cu cele de la bază.

Plantele atacate se dezvoltă slab și dau o producție de boabe inferioară cantitativ și calitativ.

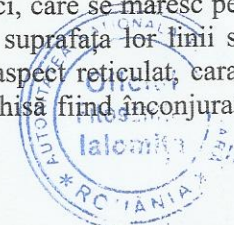
Mod de răspândire

Boala se transmite de la un an la altul prin resturile de plante atacate și prin sămânța infectată. Pe distanțe mari, ciuperca se răspândește cu ajutorul vântului și al picăturilor de apă.

Pătarea reticulară brună a frunzelor de orz (*Pyrenophora teres*).

Simptome:

Primele simptome apar pe frunzele de la baza plantelor sub forma unor pete mici, care se măresc pe măsura ce boala evoluează. La început petele au o culoare brun-deschisă, prezentând la suprafața lor linii subțiri și scurte, de culoare brun-închis, dispuse longitudinal, transversal și oblic dând un aspect reticular, caracteristic acestei boli. Mai târziu, petele capătă în întregime o culoare uniformă, brună – închisă fiind înconjurată de un

brâu gălbui. Spre sfârșit petele se decolorează și se pot extinde pe întreg limbul frunzei care se ofilește și se usucă începând de la vârf spre bază. În cazul unui atac puternic, petele pot să conflueze, iar uneori se poate produce și o sfâșiere a țesuturilor din dreptul petelor. La suprafața petelor se formează fructificațiile ciupercii, sub forma unui praf fin, de culoare brună - închis, format din conidioforii și conidiile ciupercii.

Mod de răspândire:

Ciuperca se transmite prin sămânță și prin resturile de plante atacate rămase pe sol, unde poate trăi ca saprofit. După semănat ciuperca trece de pe bobul de orz sau din sol pe bob, pe care îl infectează pătrunzând prin coleoptil. Aceasta este infecția primară, care se manifestă numai pe prima frunză.

Conidiile care se formează pe prima frunză răspândesc boala la celelalte frunze (infecțiile secundare).

Infecțiile secundare pot fi generate și de sporii care se găsesc pe miriști sau pe resturile de plante de la cultura precedentă.

Făinarea (Erysiphe graminis)

Simptome:

Atacul se manifestă pe limbul și teaca frunzelor, pe tulpină și foarte rar pe spice.

La început apar pete galbene sau verzi deschis, la suprafața cărora apar pernițe păsloase, proeminente, de câțiva milimetri lungime. Când atacul este puternic, aceste pete confluează, acoperind suprafețe mari din țesutul organului atacat. Pe teci, ele formează un fel de manșon de jur împrejurul tulpinii.

Aglomerările de miceliu au culoare albă, dar cu timpul se închid la culoare și devin prăfoase (făinoase), împrăștiind un praf alb format din conidiile ciupercii.

Pernițele formate din miceliul ciupercii se formează la suprafața epidermei, iar sub acestea țesutul se îngălbenește la început, apoi se brunifică. Mai târziu, pernițele se desprind de țesutul pe care s-au format și cad, iar pe frunză rămâne o pată brun-violacee de forma și mărimea perniței. Frunzele puternic atacate se usucă de timpuriu și plantele prezintă o coacere forțată.

În semănăturile de toamnă, mai ales în luna aprilie, atacul se prezintă sub formă de vetre, care, dacă vremea este favorabilă (umedă și rece), se măresc radiar, putând ocupa suprafețe mari din cultură sau chiar întreaga cultură.

Plantele atacate din toamnă sunt mai sensibile la ger și unele pier în întregime; cele care supraviețuiesc cresc mai încet, în primăvară au sistemul radicular mai slab format, rămân în urmă în dezvoltare și sunt debile; frații mai puternic atacați nu mai dau în spic, iar cei care au înspicat au spicul mai scurt, cu boabe puține, mai mici și mai ușoare. Un atac puternic în perioada de înfrățire și mai ales de împăiere poate să reducă sensibil producția de boabe.

Mod de răspândire

Infecțiile primare, care se produc toamna și primăvara, sunt inițiate atât de conidii (care se dezvoltă pe samulastră), cât și de ascospori (care se maturează în septembrie);

În urma acestor infecții, atacul ciupercii poate să înceapă în toamnă și se extinde din focarele inițiale sub formă de vetre, care în cazul unui atac puternic se văd de la distanță;

Ciuperca mai poate ierna și ca ascospori în cleistoteciiile care se găsesc căzute pe sol sau pe resturile de plante atacate rămase pe câmp după recoltarea grâului și a orzului;

Vremea rece și umedă favorizează dezvoltarea ciupercii.

Păduchele verde (Schizaphis graminis)

Simptome: hrănirea afidelor pe partea inferioară a frunzelor determină apariția unor pete decolorate, care devin roșii și se extind treptat pe tot limbul frunzei. Frunzele atacate se ofilesc, apoi se usucă. Mărimea plantelor, randamentul și supraviețuirea acestora, sunt puternic afectate.

Biologie: Prezintă 8-15 generații pe an. Este specie care se dezvoltă în exclusivitate pe plantele de graminee cultivate și spontane. Femelele fundatrix provenite din nimfele apărute la rândul lor din ouăle de iarnă, dau naștere, pe la sfârșitul lunii aprilie, începutul lunii mai, la nimfe care evoluează în fundatrigenae, respectiv femelele aripate ce apar în culturile de cereale. Prolificitatea unei femele partenogenetice este de circa 60-70 nimfe, durata unei generații fiind cuprinsă, în funcție de condițiile climatice, între 5 - 21 zile, în medie 7 zile. În natură apar obișnuit 8 generații, deși în condiții optime se poate ajunge la 15 generații. Pe culturile de grâu, generațiile aptere se succed până la sfârșitul lunii iunie, când spicele sunt verzi, apoi înainte ca spicele să treacă în faza de coacere, apar din nou formele aripate ce migrează pe graminee spontane și eventual, pe sorg. Formele sexupare apar pe la sfârșitul lunii septembrie, apoi urmează cele sexuate care depun ouăle de iarnă prin octombrie. Unde climatul este cald, Schizaphis graminum petrece iarna sub formă virginipară, fără să se reîntoarcă la generația sexuată. Apariția formelor sexuate este determinată mai întâi de însușirile ereditare, dar și de condițiile climatice din zonele temperate, ziua lumină de 10 ore și temperatura sub 20°C, accelerând trecerea spre aceste forme.

Alte recomandări:

- Verificați, cu mare atenție recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor!
- Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător!
- Respectați cu strictete normele de lucru cu produse de protecție a plantelor, normele de protecție și securitatea muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu: Legea nr. 382/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3404/1991 al Dep. pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerul Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor);
- Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranța a produselor de protecție a plantelor.
- Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului Agriculturii și dezvoltării rurale, al ministerului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocon condiționalitate în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

ATENȚIE !!!

Fermierii, care prin activitatea lor depozitează, manipulează și utilizează produse de protecție a plantelor (ppp) trebuie să respecte cerințele legale în materie de gestionare SMR 7 și SMR 8 au următoarele obligații:

1. Să utilizeze numai produse de protecție a plantelor omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecție a Plantelor, care se regăsesc în baza de date **PEST-EXPERT**, existentă pe site-ul MADR <http://www.madr.ro> sau fitosanitar:html-https://aloe.anfd.ro.
2. Să întocmească Registrul cu evidența tratamentelor fitosanitare;
3. Să păstreze facturile, avizele, bonurile de casă, ale produselor de protecție a plantelor achiziționate;
4. Să utilizeze produse de protecție a plantelor doar în scopul pentru care au fost omologate și numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare, înscrise pe ambalaj: doză/ha, to, cultură, agentul de dăunare și respectarea momentului aplicării;
5. Produsele de protecție a plantelor clasificate ca "Foarte toxice" (T+) și "Toxice" (T) vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin autorizație emisă de Oficiul Fitosanitar Județean din raza teritorială în care aceștia își desfășoară activitatea;
6. Să nu aplice tratamente cu produse de protecție a plantelor în zonele de protecție a resurselor de apă, în zonele de protecție sanitară și ecologică, precum și în alte zone protejate stabilite în condițiile legii (parcelele din zona de protecție au o fâșie înierbată de 1 – 3 m, în funcție de înclinația terenului 12%);
7. Să respecte condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatațile agricole, conform **Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecție a plantelor**, elaborat de Autoritatea Națională Fitosanitară;
8. Ambalajele din carton, provenite de la produsele de protecție a plantelor se vor plia, cele din material plastic se vor clăti obligatoriu de 3 ori, cu folosirea apei rezultate în urma clătirii, în rezervorul mașinii de tratat;
9. Ambalajele se vor depozita, până la predarea acestora la distribuitorul de produse de protecție a plantelor sau se pot preda în campania "**SCAPA de ambalaje**" – www.aiprom.ro;
10. Să păstreze o perioadă de cel puțin 3 ani, documentele de evidență a produsele de protecție a plantelor utilizate în exploatație, precum și **Registrul de evidență tratamentelor fitosanitare**.

Tratamentele fitosanitare efectuate se înregistrează obligatoriu în Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor, conform modelului anexat la buletinul de avertizare.

Toți utilizatorii de produse de protecție a plantelor (persoane fizice sau juridice) au obligația de a deține un registru de evidență a tratamentelor, completat la zi.

Conform HG 1230/2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr.1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului /21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE al Consiliului, lit. i) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art.67, alin (1) din Regulamentul (CE) nr.1107/2009, privind menținerea pe o perioadă de cel puțin de 3 ani, a evidenței produselor de protecție a plantelor pe care le-au utilizat, constituie contravenție și se sancționează cu o amendă de la 8 000 – 10 000 lei.

Fermierul va ține evidența tratamentelor după efectuarea lor, prin completarea în **Registrul de evidenta tratamentelor fitosanitare**, după modelul de mai jos:

Nume și prenume fermier/societate comercială.....

Domiciliul fermier/sediul social al societății.....

(Comuna, județul)

Ferma (nume/număr,adresa).....

Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efectuării tratam.(ziua, luna, anul)	Cultura si locul unde este situat terenu BF/ PARCELA	Timpul aplicării/f enofaza culturii	Tratamentul efectuat					Numele, prenumele pers. responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. si data document prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/ dăunători / buruieni	Denumire PPP folosit	Doza omologată/doza folosită	Suprafața (ha)	Cantități utilizate (kg, l)			

Conform Regulamentului CE nr.1107/ 2009, art. 67, (1).

Producătorul agricol numerotează paginile registrului iar pe ultima pagină a registrului se menționează numărul de pagini conținute de acesta, purtând semnătura fermierului sau administratorului societății (și ștampila după caz).

Recomandăm consultarea Ghidului de utilizare în siguranță a produselor de protecție a plantelor:<http://www.madr.ro/norme-de-eco-conditionalitate-in-domeniul-fitosanitar.html>

◆ Utilizatorii de produse de protecție a plantelor trebuie să dețină certificatul de formare profesională dobândit prin instruire privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor. Cursul este disponibil online, pe platforma FITS <https://fits.anfdf.ro>

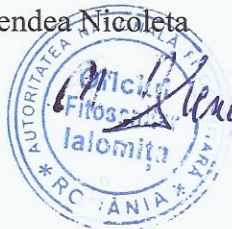
Detalii privind participarea la cursul de instruire se pot obține de la oficiu fitosanitar județean, https://www.anfdf.ro/teritoriu/adrese_oficii.html.

◆ Deținătorii de echipamente de aplicare a produselor de protecție a plantelor cu o vechime mai mare de 5 ani trebuie să efectueze inspectia tehnică periodică a acestor echipamente.

UTILIZAȚI ÎNTOTDEAUNA NUMAI PRODUSE DE PROTECȚIE A PLANTELOR DOAR ÎN SCOPUL PENTRU CARE ACESTEA AU FOST OMOLOGATE ȘI NUMAI ÎN CONFORMITATE CU INSTRUCȚIUNILE LOR DE UTILIZARE.

VĂ RUGĂM SĂ AFIȘAȚI BULETINUL DE PROGNOZĂ ȘI AVERTIZARE LA LOC VIZIBIL PENTRU INFORMAREA TUTUROR CELOR INTERESAȚI.

Coordonator,
Blendea Nicoleta

Responsabil Prognoză și Avertizare,
Sandu Smaranda